

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ
КУЛЬТУРИ
імені Івана Боберського**

КАФЕДРА ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ТА ЕРГОТЕРАПІЇ

RENAV

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

**ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ ПРИ
ОНКОХІРУРГІЧНИХ ЗАХВОРЮВАННЯХ**

**ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
другого (магістерського) рівня вищої освіти
ступінь вищої освіти - Магістр
галузь знань 22 Охорона здоров'я
спеціальності 227 Фізична терапія та ерготерапія**

спеціалізація: - 227.1 Фізична терапія та 227.2 Ерготерапія

Розробник: к.н.ф.в.і с., доцент Бас О.А.

Львів 2020

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein

Практичне заняття № 1

Тема ОНКОХІРУРГІЧНІ УСКЛАДНЕННЯ. РЕАБІЛІТАЦІЙНЕ ОБСТЕЖЕННЯ В ОНКОРЕАБІЛІТАЦІЇ.

Питання для обговорення:

1. Найтипівіші ускладнення після операцій на черевній порожнині та грудній клітці. Різновиди ранніх та пізніх післяопераційних ускладнень
2. Сучасні методи та інструменти реабілітаційного обстеження
3. Показання, протипоказання чи застереження до використання методів обстеження.
4. Особливості підбору методів обстеження відповідно до виявленого порушення чи ускладнення
5. Проведення самообстеження та фізикального обстеження молочних залоз та лімфовузлів.

Практичне заняття № 2

Тема ОСНОВНІ ЗАСОБИ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ПРИ ОНКОХІРУРГІЧНИХ ЗАХВОРЮВАННЯХ

Питання для обговорення:

1. Фізіологічний вплив на організм фізичних та дихальних вправ, методики виконання, принципи дозування та можливі модифікації при онкохірургічних захворюваннях чи ускладненнях від них.
2. Проведення мануального лімфодренажу, показання та протипоказання, дозування та можливі модифікації лімфодренажного масажу, залежно від ступеня лімфостазу
3. Практична демонстрація лімфодренажу та практикування впродовж заняття.

Практичне заняття № 3-4

Тема ДОДАТКОВІ ЗАСОБИ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ПРИ ОНКОХІРУРГІЧНИХ ЗАХВОРЮВАННЯХ *Змістовий модуль 1.*

Питання для обговорення

1. Методики виконання, принципи дозування та можливі модифікації дренажних положень, тиснучих накладок.
2. Пневматична компресія, принципи та правила проведення, показання та протипоказання. Відеопрезентація різновидів пневматичної компресії
3. Методичні особливості бандажування, принципи та правила проведення, показання та протипоказання. Відеопрезентація методик бандажування
4. Загальні принципи кінезотейпування, принципи та правила накладання тейпів, показання та протипоказання.
5. Практична демонстрація лімфодренажних методик, практикування впродовж заняття.
6. Правила підбору компресійного одягу, особливості застосування.

Практичне заняття № 5

Тема ПУХЛИНИ МОЛОЧНИХ ЗАЛОЗ ТА ЛЕГЕНЬ. ОСОБЛИВОСТІ ПОБУДОВИ РЕАБІЛІТАЦІЙНОЇ ПРОГРАМИ

Питання для обговорення:

1. Симптоми та клінічні прояви пухлин молочної залози залежно від їх локалізації
2. Симптоми та клінічні прояви пухлин легень залежно від локалізації.
3. Ускладнення, які виникають після оперативного лікування пухлин молочної залози та легень
4. Поняття про постмастектомічний синдром.
5. Особливості побудови реабілітаційної програми при пухлинах легень та молочної залози або після їх лікування,
6. Ситуаційні завдання.
7. Студенти пишуть *Змістовий модуль 1*

Практичне заняття № 6

Тема ХВОРОБИ КРОВОНОСНОЇ ТА ЛІМФАТИЧНОЇ СИСТЕМ. ОСОБЛИВОСТІ ПОБУДОВИ РЕАБІЛІТАЦІЙНОЇ ПРОГРАМИ

Питання для обговорення:

1. Симптоми та клінічні прояви пухлин крові та лімфатичної системи
2. Лікування при пухлинах крові та лімфатичної системи
3. Особливості побудови реабілітаційної програми при пухлинах або після їх лікування
4. Лімфостаз/ лімфедема, як супутнє ускладнення основного лікування пухлини.
5. Побудова реабілітаційної програми при лімфостазі/лімфедемі
6. Ситуаційні завдання.
7. *Змістовий (практичний) модуль 1 (друга частина)*

Практичне заняття № 7

Тема ПУХЛИНИ ГОЛОВНОГО МОЗКУ. ОСОБЛИВОСТІ ПОБУДОВИ РЕАБІЛІТАЦІЙНОЇ ПРОГРАМИ

Питання для обговорення:

1. Симптоми та клінічні прояви пухлин головного мозку залежно від їх локалізації.
2. Різновиди лікування та ускладнення, які можуть виникати.
3. Особливості побудови реабілітаційної програми при пухлинах головного мозку .
4. Ситуаційні завдання.

Практичне заняття № 8

Тема ПУХЛИНИ СПИННОГО МОЗКУ. ОСОБЛИВОСТІ ПОБУДОВИ РЕАБІЛІТАЦІЙНОЇ ПРОГРАМИ

1. Симптоми та клінічні прояви пухлин спинного мозку залежно від їх локалізації. Різновиди лікування та ускладнення, які можуть виникати.
2. Особливості побудови реабілітаційної програми при пухлинах спинного мозку
3. Ситуаційні завдання.

Практичне заняття № 9

Тема ПУХЛИНИ КІСТОК ТА М'ЯКИХ ТКАНИН. ОСОБЛИВОСТІ ПОБУДОВИ РЕАБІЛІТАЦІЙНОЇ ПРОГРАМИ

Питання для обговорення:

1. Симптоми та клінічні прояви пухлин кісток та м'яких тканин залежно від їх локалізації.
2. Різновиди лікування та ускладнення, які можуть виникати
3. Особливості побудови реабілітаційної програми при пухлинах кісток та м'яких тканин(саркоми) або після їх лікування
4. Ситуаційні завдання.

Практичне заняття № 10

Тема ОНКОЛОГІЧНІ ЗАХВОРЮВАННЯ ОРГАНІВ ЧЕРЕВНОЇ ПОРОЖНИНИ. ОСОБЛИВОСТІ ПОБУДОВИ РЕАБІЛІТАЦІЙНОЇ ПРОГРАМИ

Питання для обговорення:

1. Симптоми та клінічні прояви пухлин шлунково-кишкового тракту залежно від їх локалізації. Різновиди лікування та ускладнення, які можуть виникати.
2. Особливості побудови реабілітаційної програми при пухлинах шлунково-кишкового тракту або після їх лікування
3. Пухлини репродуктивної системи, лікування, ускладнення, побудова програми ФТ
4. Ситуаційні завдання.
5. Студенти пишуть *Змістовий модуль 2*
6. Підведення підсумків за семестр.

Рекомендована література

Основна:

1. ACSM's Guide to Exercise and Cancer Survivorship 1 edition. By American College of Sports Medicine, Melinda Irwin Human Kinetics. - 189 p.
2. Cancer Rehabilitation 2E: Principles and Practice Michael D. 2018. - 1200 p.
3. Clinical Therapeutic Applications of the Kinesio Taping Method (3rd Edition). 2013. - 274 p.
4. Kinesio Taping for Lymphoedema and Chronic Swelling, 2006. - 172 p.
5. Lymphedema Management: The Comprehensive Guide for Practitioners 3rd edition Edition by Joachim Ernst Zuther, Steve Norton. - 392 p.
6. Lymphedema Management: The comprehensive Guide for Practitioners 2-E, by J. E. Zuther. Thieme, 2009.
7. Бас О. А. Фізична реабілітація жінок другого зрілого віку після мастектомії в післяопераційному періоді : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання та спорту : [спец.] 24.00.03 "Фізична реабілітація" / Бас Ольга Андріївна ; ЛДУФК. – Л., 2011. – с. 20.
8. Бас О. Кінезіологічне тейпування, як засіб фізичної терапії при лімфостазі / Вісник Прикарпатського університету. Серія: Фізична культура. -

2017. - №27-28. - С.13-17. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://lib.pnu.edu.ua/files/Visniki/visnyk-fizkult-2017-27-28.pdf>

9. Бас Ольга Особливості реабілітації пацієнтів з колостоною / Ольга Бас // Фізична культура, спорт та здоров'я нації: збірник наукових праць. Випуск 17 / Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського; головний редактор В.М. Костюкевич. – Вінниця: ТОВ «Планер», 2014.– С. 619-625. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/180>

10. Бас Ольга Реабілітаційне обстеження жінок після мастектомії / Ольга Бас // Молода спортивна наука України: зб. наук. праць з галузі фізичної культури та спорту. - Л., 2008. - Т.3. С.22-25. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/2668>

11. Білінський Б. Т. Онкологія : [підручник] / Б. Т. Білінський, Н. А. Володько, А. І. Гнатишак. – К. : Здоров'я, 2004. – 528 с.

12. Грушина Т. И. – Реабилитация в онкологии: физиотерапия. – М., «ТЭОТАР-Медиа», 2006. – с. 46-59.

13. Дрижак В. І. Рак молочної залози : [навч. посіб.] / В. І. Дрижак, М. І. Домбрович. – Т. : Укрмедкнига, 2005. – 152 с.

14. Клиническое руководство по кинезиологическому тейпированию / Под ред. М. С. Касаткина, Е. Е. Ачкасова. – Москва, 2017. – 336 с

15. Клінічна онкологія: Уч. посібник. /В.А. Коссе, І.М. Бондаренко, В.Є. Машталер та ін.; За ред. проф. В.А. Коссе, д.м.н. І.М. Бондаренко. - Дніпропетровськ. Арт-прес 2002. – 240с.

16. Макарова В.С., Комплексная физическая противоопухолевая терапия в лечении лимфом. Медицинская технология / Макарова В.С., Выренков Ю.Е., - М.: АНО «Лимфа», 2014. – 120 с.

17. Медсестринство в онкології: підручник / Л.М. Ковальчук, О.М. Парійчук, І.І. Романишин та ін.; за ред. Л.М. Ковальчука. — К.: ВСВ “Медицина”, 2013. – 512 с.

18. Мика К. Реабилитация после удаления молочной железы / пер. с польск. К. Мика. – М. : Мед. литература, 2008. – 144 с.

19. Ольга Бас Алгоритмізація процесу фізичної реабілітації жінок прооперованих з приводу онкопатології молочної залози / Ольга Бас // Фізична культура, спорт та здоров'я нації: збірник наукових праць. Випуск 18 (Том 2) / Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського; головний редактор В.М. Костюкевич. – Вінниця: ТОВ «Планер», 2014.– С. 271-277. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/421>

20. Реабилитация онкологических больных // Под ред. В.Н. Герасименко. – М.: Медицина, 1988. – 272 с.

Допоміжна:

1. Бас О. Вплив програми фізичної реабілітації на особливості відновлення функціональності верхньої кінцівки з оперованої сторони в жінок після мастектомії / О. Бас, Н. Кургалюк, А. Вовканич // Спортивна наука України. Науковий вісник Львівського державного університету фізичної культури. – Електронне наукове фахове видання: Львів, ЛДУФК. – 2011, № 11,

С. 22-26 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.sportscience.org.ua/index.php/Arhiv.html>.

2. Бас О. А. Особливості впливу авторської програми фізичної реабілітації на відновлення сили м'язів, больової і тактильної чутливості у жінок після мастектомії / О. А. Бас, А. С. Вовканич // Спортивна наука України. Науковий вісник Львівського державного університету фізичної культури. – Електронне наукове фахове видання: Львів, ЛДУФК. – 2011, №3, С. 3-10. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.sportscience.org.ua/index.php/Arhiv.html>.

3. Бас О. Динаміка відновлення амплітуди руху плеча з оперованої сторони у жінок після мастектомії / Сучасні тенденції у практиці й освіті з фізичної терапії : тези доп. Міжнар. наук. семінару. - Львів, 2016. - С. 9-11. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/6548>

4. Бас О. Особливості фізичного та функціонального стану жінок прооперованих з приводу раку молочної залози до проходження курсу фізичної реабілітації / О. Бас // Фізична культура, спорт та здоров'я нації: збірник наукових праць. Випуск 15 / Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського; головний редактор В.М. Костюкевич. – Вінниця: ТОВ «Ландо ЛТД», 2013, С. 452-456. [Електронний ресурс] – Режим доступу : https://rep.polessu.by/bitstream/123456789/17652/1/Davydov_V.Iu._i_dr_Otsenki_0snovnykh%20storon%20perspektivnosti%20iunyh%20sportsmenok%20v%20akrobatiike.pdf

5. Бас О. Свідоцтво на реєстрацію авторського права на твір №68295 Дисертаційна робота Фізична реабілітація жінок другого зрілого віку після мастектомії у післяопераційному періоді) від 21.10.2016 року.

6. Бас О.А. Визначення якості життя хворих після мастектомії / О.А. Бас // Молода спортивна наука України: Зб. наук.праць з галузі фізичної культури та спорту. – Львів, 2006. – Вип.7, т.1. – С.9-14. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/15602>

7. Бас О.А. Особливості зміни показників функціонального стану у жінок після мастектомії після застосування програми фізичної реабілітації / Бас О.А // Спортивна наука України. Науковий вісник Львівського державного університету фізичної культури. – Електронне наукове фахове видання: Львів, ЛДУФК. – 2011, №2, С.59-67. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.sportscience.org.ua/index.php/Arhiv.html>.

8. Бас Ольга Реабілітаційні заходи при ускладненнях після мастектомії/ Бас Ольга, Вовканич Андрій // Молода спортивна наука України: зб. наук. праць з галузі фізичної культури та спорту. – Львів, 2005.- Вип.9, т.2. – С. 20-24. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/14773>

9. Грушина Т. И. Лечебная физкультура при постмастэктомическом отеке / Грушина Т. И. // Советская медицина. – 1991. – № 4. – С. 93–94.

10. Дитяча онкологія. Підручник За редакцією проф. О.С. Дудніченка та Г.І. Климнюка. Харків: Факт, 2013. — 400 с.

11. Маркс В. О. Ортопедическая диагностика : руководство-справочник / В. О. Маркс. – Таганрог : Прогрес, 2001. – 512 с.
12. Медицинская реабилитация : руководство для врачей / под ред. В. А. Епифанова.–2-е изд., испр.и доп.–М.:МЕДпресс-информ, 2008. – 352 с.
13. Онкологія. /І.Б. Щепотін, В.Л. Ганул, І.О. Клименко та ін.; За ред.. проф. І.Б. Щепотіна. – К.: Книга плюс, 2006. – 496с.
14. Онкологія: Підручник для мед. ВНЗ IV р.а. / За ред. Г.В. Бондаря, Ю.В. Думанського, О.Ю. Поповича. Медицина, - 2013, 544 с.
15. Реабилитация онкологических больных / В.Н. Герасименко, Ю.В.Артюшенко ЮВ., Амирасланов А.Т. [и др.]. – М.: Медицина, 1988. – 272 с.
16. Реабилитация онкологических больных при функционально-щадающем лечении / под ред. В. И. Чиссова, В. О. Ольшанского, В. И. Борисова. – М. : [б. и.], 1995. – 250 с.
17. Тейпирование и применение кинезиотейпа в спортивной практике. Методическое пособие / А.И. Ключиков; – М.: РАСМИРБИ, 2009. – 140 с.
1. Тимрук-Скоропад К.А. Фізична реабілітація хворих при радикальному лікуванні раку легень в умовах стаціонару : метод. посіб.
18. Шкалы, тесты и опросники в медицинской реабилитации / под ред. А. Н. Беловой, О. Н. Щепетовой. – М.: Антитор, 2002. – 440 с.
19. Фізична реабілітація : анот. бібліогр. покажч. / Ірина Свістельник. – Київ : Кондор, 2012. – 1162 с.

Інформаційні ресурси інтернет

1. Zuther Joachim E. Lymphedema management: the comprehensive guide for practioners [Electronic resource] / Joachim E. Zuther // Thieme. – 2005 – P. 270. – Access mode: <http://books.google.com.ua>.
2. Wittlinger G. Textbook of Dr. Vodder's manual lymph drainage [Electronic resource] / Günther Wittlinger, Hildegard Wittlinger // Thieme. – 2004 – 135 p. – Access mode : <http://books.google.com.ua>
3. Фізична реабілітація в онкології : анот. бібліогр. покажч. [Електронний ресурс] / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2015. – 31 с.
4. <http://www.pubmed.com>
5. <https://www.pedro.org.au/>
6. <http://www.cochranelibrary.com/>
7. <http://www.clinicalevidence.com>
8. <http://www.nice.org.uk>
9. <http://physrehab.org.ua/uk/home/>